ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता

पद पाठः (वाक्य सहित)

तृतीयकाण्डे पञ्चमः प्रवनः

Notes:

- Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Table of Contents

3 कृष्ण	यजुर्वेदीय	तैत्तिरीय	संहितायं	पद पाठे	तृतीयं
काण्डं					
3.5 तर्त	ोयकाण्डे पञ	चम: प्रइन	: –	षाभिधानं	3

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

3 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायं पद पाठे तृतीयं

<u>काण्डं</u>

3.5 तृतीयकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः – इष्टिशेषाभिधानं

TS 3.5.1.1

पूर्णा पश्चाद्वत पूर्णा पुरस्तादुन्मद्ध्यतः पौर्णमासी जिगाय।

तस्यान् देवा अधि स्वसन्त उत्तमे नाक इह मादयन्तां॥

यते देवा अद्धु र्भागधेयममावास्ये स्वसन्तो महित्वा।

सानो यज्ञं पिपृहि विश्ववारे रियं नो धेहि सुभगे सुवीरं॥

निवेशनी सङ्गमनी वसूनां विश्वा रूपाणि वसून्यावेशयन्ती।

सहस्रपोष्ण् सुभगा रराणा सा न आगन् वर्चसा – [] 1

TS 3.5.1.1 - Padam

पूर्णा । पश्चात् । उत । पूर्णा । पुरस्तात् । उदिति । मद्ध्यतः । । पौर्णमासीति पौर्ण – मासी । जिगाय ॥ तस्याम् । देवाः । अधीति । सँवसन्त इति सं – वसन्तः । उत्तम इत्युत् – तमे । नाके । इह । मादयन्ताम् ॥ यत् । ते । देवाः । अदधुः । भागधेयमिति भाग – धेयम् । अमावास्य इत्यमा – वास्ये । संवसन्त इति सं – वसन्तः । महित्वेति महि–त्वा ॥ सा । नः । यज्ञम् । पिपृहि । विश्ववार इति विश्व – वारे । रियम् । नः । धेहि । सुभग इति सु – भगे । सुवीरमिति सु – वीरम् ॥ निवेशनीति नि – वेशनी । संगमनीति सं – गमनी । वसूनाम् । विश्वा । रूपाणि । वसूनि । आवेशयन्तीत्या – वेशयन्ती ॥ सहस्रपोषमिति सहस्र – पोषम् । स्भगेति सु-भगा । रराणा । सा । नः । एति । गन्न् । वर्चसा । 1 (50)

TS 3.5.1.2

संविदाना ॥
अग्नीषोमौ प्रथमौ वीर्येण वसून् रुद्रानादित्यानिह जिन्वतं ।
माद्ध्य ए हि पौर्णमासं जुषेथां ब्रह्मणा वृद्धौ सुकृतेन
मात्वथाऽस्मभ्य ए सहवीरा ए रियं नि यच्छतं ॥
आदित्याश्चाऽङ्गिरसश्चाग्नीनाऽदधत ते दर् शपूर्णमासौ प्रैफ्सन्
तेषामङ्गिरसां निरुप्त ए हिवरासीदथाऽऽ*दित्या एतौ
होमावपञ्चन् तावजुहवुस्ततो वै ते दर् शपूर्णमासौ – [] 2

TS 3.5.1.2 - Padam

संविदानेति सं – विदाना ॥ अग्नीषोमावित्यग्नी – सोमौ । प्रथमौ । वीर्येण । वसून् । रुद्रान् । आदित्यान् । इह । जिन्वतम् ॥ माद्ध्यम् । हि । पौर्णमासमिति पौर्ण – मासम् । जुषेथाम् । ब्रह्मणा । वृद्धौ । सुकृतेनेति सु – कृतेन । सातौ । अर्थ । अस्मभ्यमित्यस्म–भ्यम् । सहवीरामिति सह–वीराम् । रियम् । निर्ते । यच्छतम् ॥ आदित्याः । च । अङ्गिरसः । च । अग्नीन् । एति । अद्धत् । ते ।

दर् शपूर्णमासाविति दर् श – पूर्णमासौ । प्रेति । ऐफ्सन्न् । तेषाम् । अङ्गिरसाम् । निरुप्तमिति निः – उप्तम् । ह्विः । आसीत् । अथ । आदित्याः । एतौ । होमौ । अपञ्यन्न् । तौ । अजुहवुः । ततः । वै । ते । दर् शपूर्णमासाविति दर् श – पूर्णमासौ । 2 (50)

TS 3.5.1.3

पूर्व आ ऽलभन्त दर्.शपूर्णमासा-वालभमान एतौ होमौ

पुरस्ताज्जुहुयाथ् साक्षादेव दर्.शपूर्णमासावा लभते ब्रह्मवादिनो

वदन्ति स त्वै दर्.शपूर्णमासावा लभेत य एनयोरनु-लोमञ्च

प्रतिलोमञ्च विद्यादित्यमावास्याया ऊद्र्ध्वं तदनुलोमं पौर्णमास्यै

प्रतीचीनं तत् प्रतिलोमं यत् पौर्णमासीं पूर्वामालभेत

प्रतिलोममेनावा लभेता-मुमपक्षीयमाण-मन्वप - [] 3

TS 3.5.1.3 - Padam

दर्.शपूर्णमासावितिं दर्.श – पूर्णमासौ । एति । लभेते । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति । सः । तु । वै । दर्.शपूर्णमासाविति दर्.श – पूर्णमासौ । एति । लभेत । यः । एनयोः । अनुलोममित्यनु – लोमम् । च । प्रतिलोममिति प्रति – लोमम् । च । विद्यात् । इति । अमावास्याया इत्यमा – वास्यायाः । ऊद्र्ध्वम् । तत् । अनुलोममित्यनु – लोमम् । पौर्णमास्या इति पौर्ण – मास्यै । प्रतीचीनम् । तत् । प्रतिलोममिति प्रति – लोमम् । यत् । पौर्णमासीमिति पौर्ण – मासीम् । पूर्वाम् । आलभेतेत्या – लभेत । प्रतिलोममिति प्रति-लोमम् । एनौ । एति । लभेत । अमुम् । अपक्षीयमाणमित्यप – क्षीयमाणम् । अनु । अपेति । 3 (50) TS 3.5.1.4 क्षीयेत सारस्वतौ होमौ पुरस्ताज्जुहुयादमावास्या वै सरस्वत्यनुलोम-मेवैनावा लभते ऽमुमाप्यायमानमन्वा प्यायत आग्नावैष्णव-मेकादशकपालं पुरस्तान्निर्वपेथ् सरस्वत्यै चरु

सरस्वते द्वादशकपालं यदाग्नेयो भवत्यग्निर्वे यज्ञमुखं यज्ञमुखमेवर्छि पुरस्ताद्-धत्ते यद्-वैष्णवो भवति यज्ञो वै विष्णुर्यज्ञमेवाऽऽ*रभ्य प्रतनुते सरस्वत्यै () चरुर्भवति सरस्वते द्वादशकपालोऽमावास्या वै सरस्वती पूर्णमासः सरस्वान् तावेव साक्षादा रभत ऋद्ध्नोत्याभ्यां द्वादशकपालः सरस्वते भवति विष्णुन्तवाय प्रजात्यै मिथुनौ गावौ दक्षिणा समृद्ध्यै ॥ 4

TS 3.5.1.4 - Padam

क्षीयेते । सारस्वतौ । होमौ । पुरस्तात् । जुहुयात् ।

अमावास्येत्यमा-वास्या । वै । सरस्वती । अनुलोममित्यनु-लोमम् ।

एव । एनौ । एति । लभेते । अमुम् ।

णव । एनौ । एति । लभेते । अमुम् ।

आप्यायमानमित्या – प्यायमानम् । अनु । एति । प्यायते ।

आग्नावैष्णवमित्याग्ना – वैष्णवम् ।

एकादशकपालमित्येकादश-कपालम् । पुरस्तात् । निरिति । वपेत् ।

सरस्वत्यै । चरुम् । सरस्वते । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालम् ।

यत् । आग्नेयः । भवति । अग्निः । वै । यज्ञमुखमिति यज्ञ-मुखम् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

यज्ञमुखमिति यज्ञ-मुखम् । एव । ऋद्धिम् । पुरस्तात् । धत्ते । यत् । वैष्णवः । भवति । यज्ञः । वै । विष्णुः । यज्ञम् । एव । आरभ्येत्या – रभ्य । प्रेति । तनुते । सरस्वत्यै () । चरुः । भवति । सरस्वते । द्वादशकपाल इति द्वादश-कपालः । अमावास्येत्यमा – वास्या । वै । सरस्वती । पूर्णमास इति पूर्ण – मासः । सरस्वान् । तौ । एव । साक्षादिति स – अक्षात् । एति । रभते । ऋद्ध्नोति । आभ्याम् । द्वादशकपाल इति द्वादश – कपालः । सरस्वते । भवति । मिथुनत्वायेति ा। मिथुन – त्वाय । प्रजात्या इति प्र – जात्यै । मिथुनौ । गावौ । दक्षिणा । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै ॥ 4 (75) (वर्चसा – वै ते दर् शपूर्णमासा – वप – तनुते सरस्वत्यै – पञ्चवि ्शतिश्च) (४१) TS 3.5.2.1 ऋषयो वा इन्द्रं प्रत्यक्षं नाप्रयन् तं वसिष्ठः प्रत्यक्षमपर्यथ् ॥ । सोऽब्रवीद्-ब्राह्मणं ते वक्ष्यामि यथा त्वत्पुरोहिताः प्रजाः

प्रजिनिष्यन्तेऽथ मेतरेभ्य ऋषिभ्यो मा प्रवीच इति तस्मा

एतान्थस्तोम—भागानब्रवीत् ततो विसिष्ठपुरोहिताः प्रजाः प्राजायन्त

। । । । ।

तस्माद्—वासिष्ठो ब्रह्मा कार्यः प्रैव जायते रिश्मरिस क्षयाय

त्वा क्षयं जिन्वे — [] 5

TS 3.5.2.1 - Padam

ऋषयः । वै । इन्द्रम् । प्रत्यक्षमिति प्रति – अक्षम् । न । अपञ्यन्न् । तम् । वसिष्ठः । प्रत्यक्षमिति प्रति – अक्षम् । अपञ्यत् । सः । अबवीत् । ब्राह्मणम् । ते । वक्ष्यामि । यथा । त्वत्पुरोहिता इति त्वत् – पुरोहिताः । प्रजा इति प्र – जाः । प्रजनिष्यन्त इति प्र – जनिष्यन्ते । अथ । मा । इतरेभ्यः । ऋषिभ्य इत्यृषि – भ्यः । मा। प्रेति। वोचः। इति। तस्मै। एतान्। स्तोमभागानिति स्तोम - भागान् । अब्रवीत् । ततः । वसिष्ठपुरोहिता इति वसिष्ठ – पुरोहिताः । प्रजा इति प्र – जाः । प्रेति । अजायन्त । तस्मात् । वासिष्ठः । ब्रह्मा । कार्यः । प्रेति । एव । जायते । रिश्मः । असि । क्षयाय । त्वा । क्षयम् । जिन्व । इति । 5 (50)

TS 3.5.2.2 -त्याह देवा वै क्षयो देवेभ्य एव यज्ञं प्राऽऽ*ह प्रेतिरसि धर्माय त्वा धर्मं जिन्वेत्याह मनुष्या वै धर्मो मनुष्येभ्य एव यज्ञं प्राऽऽ*हान्वितिरसि दिवे त्वा दिवं जिन्वेत्याहैभ्य एव लोकेभ्यो यज्ञां प्राऽऽ*हविष्टम्भोऽसि वृष्ट्यै त्वा वृष्टिं जिन्वेत्याह वृष्टिमेवाव – [] 6 **TS 3.5.2.2 - Padam** आह । देवाः । वै । क्षयः । देवेभ्यः । एव । यज्ञम् । प्रेति । आह । प्रेतिरिति प्र – इतिः । असि । धर्मीय । त्वा । धर्मम् । जिन्व । इति । आह । मनुष्याः । वै । धर्मः । मनुष्येभ्यः । एव । यज्ञम् । प्रेति । आह । अन्वितिरित्यनुं–इतिः । असि । दिवे । त्वा । दिवम् । जिन्व । इति । आह । एभ्यः । एव । लोकेभ्यः । यज्ञम् । प्रेति । आह । विष्टंभ इति वि – स्तंभः । असि । वृष्ट्यै । त्वा । वृष्टिम् । जिन्व । इति । आह । वृष्टिम् । एव । अवेति । 6 (50) TS 3.5.2.3 रुन्धे प्रवाऽस्यनुवाऽसीत्याह मिथुनत्वायोशिगसि वसुभ्यस्त्वा वस्ञिन्वेत्याहाष्टौ वसव एकादश रुद्रा द्वादशाऽऽ*दित्या एतावन्तो

वै देवास्तेभ्य एव यज्ञं प्राऽऽश्हौजोऽसि पितृभ्यस्त्वा पितॄन् जन्वेत्याह देवानेव पितॄननु सन्तनोति तन्तुरसि प्रजाभ्यस्त्वा प्रजा जिन्वे – [] 7

TS 3.5.2.3 - Padam

रुन्थे । प्रवेति प्र – वा । असि । अनुवेत्यनु – वा । असि । इति ।

आह । मिथुनत्वायेति मिथुन – त्वाय । उशिक् । असि ।

वसुभ्य इति वसु – भ्यः । त्वा । वसून् । जिन्व । इति । आह ।

अष्टौ । वसवः । एकादश । रुद्राः । द्वादश । आदित्याः । एतावन्तः ।

वै । देवाः । तेभ्यः । एव । यज्ञम् । प्रेति । आह । ओजः । असि ।

पितृभ्य इति पितृ – भ्यः । त्वा । पितृन् । जिन्व । इति । आह ।

देवान् । एव । पितृन् । अनु । समिति । तनोति । तन्तुः । असि ।

प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । त्वा । प्रजा इति प्र – जाः ।

जिन्व । ७ (५०)

TS 3.5.2.4 - Padam

इति । आह । पितृन् । एव । प्रजा इति प्र – जाः । अनु । समिति ।
तनोति । पृतनाषाट् । असि । पशुभ्य इति पशु – भ्यः । त्वा ।
पशून् । जिन्व । इति । आह । प्रजा इति प्र – जाः । एव । पशून् ।
अनु । समिति । तनोति । रेवत् । असि । ओषधीभ्य
इत्योषधि – भ्यः । त्वा । ओषधीः । जिन्व । इति । आह ।
ओषधीषु । एव । पशून् । प्रतीति । स्थापयति ।
अभिजिदित्यभि – जित् । असि । युक्तग्रावेति युक्त – ग्रावा ।
इन्द्राय । त्वा । इन्द्रम् । जिन्व । इति । आह ।

अभिजित्या इत्यभि – जित्यै । अधिपतिरित्यधि – पतिः । – – । – । – – । असि । प्राणायेति प्र – अनाय । त्वा । प्राणमिति प्र–अनम् । **४ (50)**

TS 3.5.2.5

TS 3.5.2.5 - Padam

जिन्व । इति । आह । प्रजास्विति प्र – जासु । एव । प्राणानिति प्र – अनान् । द्रधाति । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । असि । प्रवृदिति प्र – वृत् । असि । प्रवृदिति प्र – वृत् । असि । इति । आह । मिथुनत्वायेति मिथुन – त्वाय । स्र्रोह इति सं – रोहः । असि । नीरोह इति निः – रोहः । असि । इति । आह । प्रजात्या इति प्र – जात्यै । वसुकः । असि । वेषश्रिरिति वेष – श्रिः । असि । वस्यष्टिः । असि । इति । आह । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै ॥ १ (30)

प्राचित्र देवेन पृतना जयामि गायत्रेण छन्दसा त्रिवृता स्तोमेन प्राच्चरेण साम्ना वषट्कारेण वज्रेण पूर्वजान् भ्रातृव्यानधरान् पादयाम्यवैनान् बाधे प्रत्येनान्नुदेऽस्मिन् क्षयेऽस्मिन् भूमिलोके । योऽस्मान् द्वेष्टि यञ्च वयं द्विष्मो विष्णोः क्रमेणाऽत्येनान् क्रामामीन्द्रेण देवेन पृतना जयामि त्रैष्टुभेन छन्दसा पञ्चद्शेन स्तोमेन बृहता । साम्ना वषट्कारेण वज्रेण – [] 10

TS 3.5.3.1 - Padam

अग्निना । देवेन । पृतनाः । जयामि । गायत्रेण । छन्दसा । त्रिवृतेति त्रि – वृता । स्तोमेन । रथन्तरेणेति रथं – तरेण । साम्ना । वषट्कारेणेति वषट् – कारेण । वज्रेण । पूर्वजानिति पूर्व – जान् । भ्रातृव्यान् । अधरान् । पादयामि । अवेति । एनान् । बाधे । प्रतीति । एनान् । नुदे । अस्मिन्न् । क्षये । अस्मिन्न् । भूमिलोक इति भूमि – लोके । यः । अस्मान् । द्वेष्टि । यम् । च । वयम् । द्विष्मः । विष्णोः । क्रमेण । अतीति । एनान् । क्रामामि । इन्द्रेण ।

देवेन । पृतनाः । जयामि । त्रैष्टुभेन । छन्दसा ।

पञ्चदशेनेति पञ्च – दशेन । स्तोमेन । बृहता । साम्ना ।

वषट्कारेणेति वषट् – कारेण । वज्रेण । 10 (50)

TS 3.5.3.2

सहजान् विश्वेभिर्देवेभिः पृतना जयामि जागतेन छन्दसा सप्तद्शेन स्तोमेन वामदेव्येन साम्ना वषट्कारेण वज्रेणा प्रजानिन्द्रेण स्युजो वय् सास्त्वाम पृतन्यतः।

TS 3.5.3.2 - Padam

सहजानिति सह – जान् । विश्वेभिः । देवेभिः । पृतनाः । जयामि । निवासि । ज्ञागतेन । छन्दसा । सप्तदशेनेति सप्त – दशेन । स्तोमेन । वामदेव्येनेति वाम-देव्येन । साम्ना । वषट्कारेणेति वषट् – कारेण । निवासि । अपरजानित्यपर – जान् । इन्द्रेण । स्युज् इति स-युजः ।

वयम् । सासह्यामं । पृतन्यतः ॥ घ्नन्तः । वृत्राणि । अप्रति ॥ यत् । ते । अग्ने । तेजः । तेन । अहम् । तेजस्वी । भूयासम् । यत् । ते । अग्ने । वर्चः । तेन । अहम् । वर्चस्वी । भूयासम् । यत् । ते । अग्ने । हरः । तेन । अहम् । हरस्वी । भूयासम् ॥ 11 (46) (बृहता साम्ना वषट्कारेण वज्रेण – षट्चत्वारिङ्शच्च) (A3) TS 3.5.4.1 ये देवा यज्ञहनो यज्ञमुषः पृथिव्यामद्ध्यासते । अग्निर्मा तेभ्यो रक्षतु गच्छेम सुकृतो वयं ॥ नाकं गृह्णानाः सुकृतस्य लोके तृतीये पृष्ठे अधि रोचने दिवः ॥ ये देवा यज्ञहनो यज्ञमुषोऽन्तरिक्षेऽद्ध्यासते । वायुर्मा तेभ्यो रक्षतु गच्छेम सुकृतो वयं ॥ यास्ते रात्रीः सवित – [] 12

TS 3.5.4.1 - Padam

ये । देवाः । यज्ञहन् इति यज्ञ – हनः । यज्ञमुष इति यज्ञ – मुषः ।

पृथिव्याम् । अधीति । आसते ॥ अग्निः । मा । तेभ्यः । रक्षतु ।

गच्छेम । सुकृत इति सु – कृतः । वयम् ॥ एति । अगन्म ।

मित्रावरुणेति मित्रा–वरुणा । वरेण्या । रात्रीणाम् । भागः । युवयोः ।

यः । अस्ति ॥ नाकम् । गृह्णानाः । सुकृतस्येति सु – कृतस्य ।

लोके । तृतीय । पृष्ठे । अधीति । रोचने । दिवः ॥ ये । देवाः ।

यज्ञहन् इति यज्ञ – हनः । यज्ञमुष इति यज्ञ – मुषः । अन्तरिक्षे ।

अधीति । आसते ॥ वायुः । मा । तेभ्यः । रक्षतु । गच्छेम ।

सुकृत इति सु – कृतः । वयम् ॥ याः । ते । रात्रीः ।

सवितः । 12 (50)

TS 3.5.4.2

-र्देवयानीरन्तरा द्यावापृथिवी वियन्ति ।

गृहैश्च सर्वैः प्रजया न्वग्रे सुवो रुहाणास्तरता रजा ्सि ॥

य देवा यज्ञहनो यज्ञमुषो दिव्यद्ध्यासते ।

TS 3.5.4.2 - Padam

देवयानीरिति देव – यानीः । अन्तरा । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । वियन्तीति वि – यन्ति ॥ गृहैः । च । सर्वैः । प्रजयेति प्र – जया । नु । अग्रे । सुवः । रुहाणाः । तरत । रजा ्ंसि ॥ ये । देवाः । यज्ञहन इति यज्ञ – हनः । यज्ञमुष इति यज्ञ – मुषः । दिवि । अधीति । आसते ॥ सूर्यः । मा । तेभ्यः । रक्षतु । गच्छेम । सुकृत इति सु – कृतः । वयम् ॥ येन । इन्द्राय । समभर इति सं – अभरः । पया ्सि । उत्तमेनेत्युत् – तमेन । हविषा । जातवेद इति जात – वेदः ॥ तेन । अग्ने । त्वम् । उत । वद्र्य । इमम् । । ॥ ॥ । सजातानामिति स – जातानाम् । श्रेष्ठ्ये । एति । धेहि । एनम् ॥

यज्ञहन इति यज्ञ – हनः । वै । देवाः । –– – । । यज्ञमुष इति यज्ञ – मुषः । 13 (50)

TS 3.5.4.3

सिन्त त एषु लोकेष्वासत आददान विमध्नाना यो ददाति यो यजते तस्य । ये देवा यज्ञहनः पृथिव्यामद्ध्यासते ये अन्तरिक्षे ये दिवीत्याहेमानेव लोका ७ स्तीर्त्वा सगृहः सपशुः सुवर्गं लोकमेत्यप वै सोमेनेजानाद्देवताश्च यज्ञश्च क्रामन्त्याग्नेयं पञ्चकपालमुदवसानीयं निर्वपेदिग्नः सर्वा देवताः – [] 14

TS 3.5.4.3 - Padam

सन्ति । ते । एषु । लोकेषु । आसते । आददाना इत्या – ददानाः । विमध्नाना इति वि–मध्नानाः । यः । ददाति । यः । यजते । तस्य ॥ ये । देवाः । यज्ञहन इति यज्ञ – हनः । पृथिव्याम् । अधीति । । असते । ये । अन्तरिक्षे । ये । दिवि । इति । आह । इमान् ।

एव । लोकान् । तीर्त्वा । सगृह इति स – गृहः । सपशुरिति
स – पशुः । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् । एति । अपेति ।
वै । सोमेन । ईजानात् । देवताः । च । यज्ञः । च । क्रामन्ति ।
आग्नेयम् । पञ्चकपालमिति पञ्च – कपालम् ।
उदवसानीयमित्युत् – अवसानीयम् । निरिति । वपेत् । अग्निः ।
सर्वाः । देवताः । 14 (50)

TS 3.5.4.4

TS 3.5.4.4 - Padam

पाङ्कः । यज्ञः । देवताः । च । एव । यज्ञम् । च । अवेति । रुन्धे ।

गायत्रः । वै । अग्निः । गायत्रछन्दा इति गायत्र – छन्दाः । तम् ।

छन्दसा । वीति । अद्ध्यति । यत् । पञ्चकपालमिति पञ्च – कपालम् । करोति । अष्टाकपाल इत्यष्टा – कपालः । कार्यः । अष्टाक्षरेत्यष्टा – अक्षरा । गायत्री । गायत्रः । अग्निः । गायत्रछन्दा इति गायत्र – छन्दाः । स्वेन । एव । एनम् । छन्दसा । समिति । अद्र्धयति । पङ्क्त्यौ । याज्यानुवाक्ये इति । । । याज्या – अनुवाक्ये । भवतः । पाङ्कः । यज्ञः । तेन । एव । यज्ञात् । न । एति ॥ **15 (43)** *(सवित – र्देवा यज्ञमुषः – सर्वा देवता –* स्त्रिचत्वारिएशच्च) (A4) TS 3.5.5.1 सूर्यो मा देवो देवेभ्यः पातु वायुरन्तरिक्षाद्-यजमानोऽग्निर्मा पातु चक्षुषः । सक्ष शूष सवितर्विश्वचर्.षण एतेभिः सोम नामभिर्विधेम ते तेभिः सोम नामभिर्विधेम ते ॥ अहं परस्ताद-हमवस्तादहं ज्योतिषा वि तमो ववार।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

यदन्तरिक्षं तदु मे पिताऽभूदह ए सूर्यमुभयतो ददर् शाहं भूया समुत्त मः समानाना – [] 16

TS 3.5.5.1 - Padam

सूर्यः । मा । देवः । देवेभ्यः । पातु । वायुः । अन्तरिक्षात् । यजमानः । अग्निः । मा । पातु । चक्षुषः ॥ सक्ष । शूष । सवितः । विश्वचरःषण इति विश्व – चरःषणे । एतेभिः । सोम । नामभिरिति नाम – भिः । विधेम । ते । तेभिः । सोम । नामभिरिति नाम – भिः । विधेम । ते ॥ अहम् । प्रस्तात् । अहम् । अवस्तात् । अहम् । ज्योतिषा । वीति । तमः । ववार ॥ यत् । अन्तरिक्षम् । तत् । उ । मे । पिता । अभूत् । अहम् । सूर्यम् । उभ्यतः । ददर्ःश । अहम् । भूयासम् । उत्तम इत्युत् – तमः । समानानाम् । 16 (50)

TS 3.5.5.2

उद्रो दिव्यस्य नो देहीशानो विस्नुजा दुतिं॥ पशवो वा एते यदादित्य एष रुद्रो यदग्निरोषधीः प्रास्याग्नावादित्यं जुहोति रुद्रादेव पशूनन्तर्दधात्यथो ओषधीष्वेव पशून् – [] 17 **TS 3.5.5.2 - Padam** एति । समुद्रात् । एति । अन्तरिक्षात् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । उद्धिमित्युद – धिम् । च्यावयाति । इन्द्रः । प्रेति । स्नौतु । मरुतः । वर्.षयन्तु । उदिति । नंभय । पृथिवीम् । भिन्धि । इदम् । दिव्यम् । नभः ॥ उद्रः । दिव्यस्य । नः । देहि । ईशानः । वीति । सृज । दृतिम् ॥ पश्चवः । वै । एते । यत् । आदित्यः । एषः । रुद्रः । यत् । अग्निः । ओषधीः । प्रास्येति प्र – अस्य । अग्नौ । आदित्यम् । जुहोति । रुद्रात् । एव । पशून् । अन्तः । दधाति । अथो इति । ओषधीषु । एव । पशून् । 17 (50) TS 3.5.5.3 प्रतिष्ठापयति कविर्यज्ञस्य वितनोति पन्थां नाकस्य पृष्ठे अधि रोचने दिवः।

येन हव्यं वहसि यासि दूत इतः प्रचेता अमृतः सनीयान् ॥

यास्ते विश्वाः समिधः सन्त्यग्नेयाः पृथिव्यां बर्.हिषि सूर्ये याः ।

तास्ते गच्छन्त्वाहुतिं घृतस्य देवायते यजमानाय शर्म ॥

आशासानः सुवीर्यण् रायस्पोषण् स्विश्वयं ।

बृहस्पितना राया स्वगाकृतो मह्यं यजमानाय () तिष्ठ ॥ 18

TS 3.5.5.3 - Padam

प्रतीति । स्थापयति । कविः । यज्ञस्य । वीति । तनोति । पन्थाम् । नाकस्य । पृष्ठे । अधीति । रोचने । दिवः ॥ येन । ह्व्यम् । वहिस । यासि । दूतः । इतः । प्रचेता इति प्र—चेताः । अमृतः । सनीयान् ॥ याः । ते । विश्वाः । समिध इति सं — इधः । सन्ति । अग्ने । याः । पृथिव्याम् । बर्.हिषि । सूर्ये । याः ॥ ताः । ते । गच्छन्तु । आहुतिमित्या — हुतिम् । घृतस्य । देवायत इति देव — यते । यजमानाय । रार्म ॥ आशासान् इत्या — शासानः । सुवीर्यमिति सु — वीर्यम् । रायः । पोषम् । स्वश्वियमिति सु — अश्वियम् ॥ बृहस्पतिना । राया । स्वगाकृत इति स्वगा — कृतः । मह्यम् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

यजमानाय ()। तिष्ठ ॥ 18 (51) (समानाना – मोष्धीष्वेव पशून् – महां ँयजमाना – यैकञ्च) (A5) TS 3.5.6.1 सं त्वा नह्यामि पयसा घृतेन सं त्वा नह्याम्यप ओषधीभिः। ्। । । । संत्वा नह्यामि प्रजयाऽहमद्य सा दीक्षिता सनवो वाजमस्मे ॥ प्रैतु ब्रह्मणस्पत्नी वेदिं वर्णेन सीदतु। अथाहमनुकामिनी स्वे लोके विशा इह ॥ सुप्रजसस्त्वा वय् सुप्रतीरुप सेदिम । ्। । ॥ अग्ने सपत्नदम्भनमदब्धासो अदाभ्यं॥ ्रा । इमं विष्यामि वरुणस्य पाशं – [] 19 TS 3.5.6.1 - Padam समिति । त्वा । नह्यामि । पयसा । घृतेन । समिति । त्वा । नह्यामि । अपः । ओषधीभिरित्योषधि – भिः ॥ समिति । त्वा । नह्यामि । प्रजयेति प्र – जया । अहम् । अद्य । सा । दीक्षिता । सनवः । वाजम्। अस्मे इति ॥ प्रेति । एतु । ब्रह्मणः । पत्नी । वेदिम् ।

वर्णेन । सीदतु ॥ अर्थ । अहम् । अनुकामिनीत्यनु—कामिनी । स्वे । लोके । विशे । इह ॥ सुप्रजस इति सु — प्रजसः । त्वा । वयम् । सुपलीरिति सु — पलीः । उपेति । सेदिम ॥ अग्ने । सपलदंभनमिति सपल — दंभनम् । अदब्धासः । अदाभ्यम् ॥ इमम् । वीति । स्यामि । वरुणस्य । पाञ्चम् । 19 (50)

TS 3.5.6.2

यमबद्ध्नीत सिवता सुकेतः।
धातुश्च योनौ सुकृतस्य लोके स्योनं मे सह पत्या करोमि॥
प्रेह्युदेह्यृतस्य वामीरन्वग्निस्तेऽग्रं नयत्वदितिर्मद्ध्यं ददता
्
स्द्रावसृष्टाऽसि युवा नाम मा मा हि एसीर्वसुभ्यो रुद्रेभ्य आदित्येभ्यो
विश्वेभ्यो वो देवेभ्यः पन्नेजनीर्गृह्णामि यज्ञाय वः पन्नेजनीः सादयामि
विश्वस्य ते विश्वावतो वृष्णियावत – [] 20

TS 3.5.6.2 - Padam

यम् । अबद्ध्नीत । स्विता । सुकेत इति सु-केतः ॥ धातुः । च । ॥ । । । । । । । योनौ । सुकृतस्येति सु – कृतस्य । लोके । स्योनम् । मे । सह ।

पत्या । करोमि ॥ प्रेति । इहि । उदेहीत्युत्–एहि । ऋतस्य । वामीः । । ॥ । । ॥ ॥ । अन्विति । अग्निः । ते । अग्रम् । नयतु । अदितिः । मद्ध्यम् । ददताम् । रुद्रावसृष्टेति रुद्र-अवसृष्टा । असि । युवा । नाम । मा । मा । हिर्सीः । वसुभ्य इति वसु-भ्यः । रुद्रेभ्यः । आदित्येभ्यः । । । । । । । । विश्वेभ्यः । यन्नेजनीरिति पत् – नेजनीः । गृह्णामि । यज्ञाय । वः । पन्नेजनीरिति पत् – नेजनीः । सादयामि । विश्वस्य । ते । विश्वावत इति विश्व–वतः । वृष्णियावत इति वृष्णिय-वतः । 20 (50) **TS 3.5.6.3** स्तवाग्ने वामीरनु संदृशि विश्वा रेता एसि धिषीयाऽगन् देवान् यज्ञो नि देवीर्देवेभ्यो यज्ञमिशिषन्नस्मिन्थ् सुन्वति यजमान आशिषः स्वाहाकृताः समुद्रेष्ठा गन्धर्वमातिष्ठतानु । वातस्य पत्मन्निड ईंडिताः ॥ 21

TS 3.5.6.3 - Padam

तव । अग्ने । वामीः । अन्विति । संदूशीति सं – दूशि । विश्वा । रेता ्सि । धिषीय । अगन्न् । देवान् । यज्ञः । नीति । देवीः । देवेभ्यः । यज्ञम् । अशिषत्र् । अस्मित्र् । सुन्वति । यजमाने । आशिष इत्या – शिषः । स्वाहाकृता इति स्वाहा – कृताः । समुद्रेष्ठा इति समुद्रे – स्थाः । गन्धर्वम् । एति । तिष्ठत । अनु ॥ वातस्य । पत्मन्न् । इडः । ईडिताः ॥ 21 (30) (पाशं - वृष्णियावत - स्त्रिप्शच्च) (A6)

TS 3.5.7.1

वषट्कारो वै गायत्रियै शिरोऽछिनत् तस्यै रसः पराऽपतथ् स पृथिवीं प्राविशथ्स खदिरोऽभवद्यस्य खादिरः स्रुवो भवति छन्दसामेव रसेनाव द्यति सरसा अस्याऽऽ*हुतयो भवन्ति तृतीयस्यामितो दिवि सोम आसीत् तं गायत्र्याऽ हरत् तस्य पर्णमच्छिद्यत तत् पर्णोऽभवत् तत् पर्णस्य पर्णत्वं यस्य पर्णमयी जुहू - [] 22

TS 3.5.7.1 - Padam

जुहू: । 22 (50)

TS 3.5.7.2

-र्भवित सौम्या अस्याऽऽ*हुतयो भवन्ति जुषन्तेऽस्य देवा आहुतीर्देवा

वै ब्रह्मन्नवदन्त तत् पूर्ण उपाऽ*शृणोथ् सुश्रवा वै नाम यस्य

पूर्णमयी जुहूर्भविति न पाप्ण श्लोक्ण शृणोति ब्रह्म वै पूर्णा
विण्मस्तोऽन्नं विण्मास्तोऽश्वत्थो यस्य पूर्णमयी जुहूर्भवत्या-श्वत्

थ्युपभृद् - ब्रह्मणैवान्नमवं रुन्धेऽथो ब्रह्मै - [] 23

TS 3.5.7.2 - Padam

भवति । सौम्याः । अस्य । आहुत्तय इत्या – हुत्यः । भवन्ति ।

जुषन्ते । अस्य । देवाः । आहुतीरित्या – हुतीः । देवाः । वै ।

ब्रह्मन्त्रं । अवदन्त । तत् । पर्णः । उपेति । अशृणोत् । सुश्रवा इति

सु – श्रवाः । वै । नाम । यस्य । पर्णमयीति पर्ण – मयी । जुहूः ।

भवति । न । पापम् । श्लोकम् । शृणोति । ब्रह्म । वै । पर्णः ।

विट् । मरुतः । अन्नम् । विट् । मारुतः । अश्वत्थः । यस्य ।

पर्णमयीति पर्ण-मयी । जुहूः । भवति । आश्वत्थी ।

उपभृतित्युप – भृत् । ब्रह्मणा । एव । अन्नम् । अवेति । रुन्थे ।

अथो इति । ब्रह्म । 23 (50)

TS 3.5.7.3

-व विश्यद्ध्यूहित राष्ट्रं वै पर्णो विडश्वत्थो यत् पर्णमयी
- । । ।
जुहूर्भवत्या-श्वत्थ्युपभृद्-राष्ट्रमेव विश्यद्ध्यूहित प्रजापितवी
- । । । । । । । ।
अजुहोथ् सा यत्राऽऽ*हुतिः प्रत्यतिष्ठत् ततो विकङ्कत् उदितिष्ठत् ततः

प्रजा असृजत यस्य वैकङ्कती ध्रुवा भवति प्रत्येवास्या

ऽऽ*हुतयस्तिष्ठन्त्यथो प्रैव जायत एतहै स्रुचा ् () रूपं यस्यैव ्

ा ा ा ा ।

रूपाः स्रुचो भवन्ति सर्वाण्येवैन ् रूपाणि पशूनामुपतिष्ठन्ते

नास्याप – रूपमात्मञ्जायते ॥ 24

TS 3.5.7.3 - Padam

एव । विशि । अधीति । ऊहति । राष्ट्रम् । वै । पर्णः । विट् । अश्वत्थः । यत् । पर्णमयीति पर्ण – मयी । जुहूः । भवति । आश्वत्थी । उपभृतित्युप-भृत् । राष्ट्रम् । एव । विशि । अधीर्ति । ऊहति । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वै । अजुहोत् । सा । यत्र । आहुतिरित्या – हुतिः । प्रत्यतिष्ठदितिं प्रति – अतिष्ठत् । ततः । विकङ्कत इति वि – कङ्कतः । उदिति । अतिष्ठत् । ततः । प्रजा इति प्र – जाः । असृजत । यस्य । वैकङ्कती । ध्रुवा । भवति । प्रतीति । एव । अस्य । आहुं तय इत्या – हुतयः । तिष्ठन्ति । अथो इति । प्रेति । एव । जायते । एतत् । वै । स्नुचाम् () । रूपम् । यस्य । एव एक एवं इत्येवं - रूपाः । स्रुचः । भवन्ति । सर्वाणि । एव ।

एनम् । रूपाणि । पशूनाम् । उपेति । तिष्ठन्ते । न । अस्य । अपरूपमित्यप - रूपम् । आत्मन्न् । जायते ॥ 24 (67) (जुहू – रथो ब्रह्मं – सुचाएं – सप्तदंश च) (A7) TS 3.5.8.1 उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वा ज्योतिष्मते ज्योतिष्मन्तं गृह्णामि दक्षाय दक्षवृधे रातं देवेभ्योऽग्नि जिह्वेभ्यस्त्वर्तायुभ्य इन्द्रज्येष्ठेभ्यो वरुणराजभ्यो वार्तापिभ्यः पर्जन्यात्मभ्यो दिवे त्वाऽन्तरिक्षाय त्वा पृथिव्यै त्वाऽपेन्द्र द्विषतो मनोऽप जिज्यासतो जह्यप यो नोऽरातीयति तं जहि प्राणायं त्वाऽपानायं त्वा व्यानाय त्वा सते त्वाऽसते त्वाऽद्भ्यस्त्वौषधीभ्यो () विश्वेभ्यस्त्वा भूतेभ्यो यतः प्रजा अक्खिदा अजायन्त तस्मै त्वा प्रजापतये विभूदाव्.न्ने ज्योतिष्मते ज्योतिष्मन्तं जुहोमि ॥ 25 TS 3.5.8.1 - Padam उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । असि । प्रजापतय इति

प्रजा-पतये । त्वा । ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मन्तम् । गृह्णामि । दक्षाय ।

दक्षवृध इति दक्ष – वृधे । रातम् । देवेभ्यः । अग्निजिह्नेभ्य इत्यंग्नि – जिह्वेभ्यः । त्वा । ऋतायुभ्य इत्यृतायु – भ्यः । इन्द्रज्येष्ठेभ्य इतीन्द्र-ज्येष्ठेभ्यः । वरुणराजभ्य इति वरुणराज-भ्यः । । । ॥ । ॥ वातापिभ्य इति वातापि–भ्यः । पर्जन्यात्मभ्य इति पर्जन्यात्म–भ्यः । दिवे । त्वा । अन्तर्रिक्षाय । त्वा । पृथिव्यै । त्वा । अपेति । इन्द्र । । द्विषतः । मनः । अपेति । जिज्यासतः । जहि । अपेति । यः । नः । अरातीयति । तम् । जहि । प्राणायेति प्रा – अनाय । त्वा । । । अपानायेत्यप–अनाय । त्वा । व्यानायेति वि – अनाय । त्वा । सते । त्वा । असते । त्वा । अद्भ्य इत्यंत् – भ्यः । त्वा । अोषधीभ्य इत्योषधि–भ्यः () । विश्वेभ्यः । त्वा । भूतेभ्यः । यतः । प्रजा इति प्र – जाः । अक्खिद्राः । अजायन्त । तस्मै । त्वा । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । विभूदाव्. त्र इति विभु – दाव्. त्रे । ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मन्तम् । जुहोमि ॥ 25 (64) (ओषधीभ्य – श्रुतुर्दश च) (४८)

ा यां वा अद्ध्वर्युश्च यजमानश्च देवतामन्तरितस्तस्या आ वृश्च्येते प्राजापत्यं दिधग्रहं गृह्णीयात् प्रजापितः सर्वा देवता देवताभ्य एव निह्नुवाते ज्येष्ठो वा एष ग्रहाणां यस्यैष गृह्यते ज्येष्ठ्यमेव गच्छिति सर्वासां वा एतद्देवताना ्र रूपं यदेष ग्रहो यस्यैष गृह्यते सर्वाप्येवैन ्र रूपाणि पशूनामुपतिष्ठन्त उपयामगृहीतो – [] 26

TS 3.5.9.1 - Padam

याम् । वै । अद्ध्वर्युः । च । यजमानः । च । देवताम् । अन्तरित

इत्यन्तः – इतः । तस्यै । एति । वृश्च्येते इति । प्राजापत्यमिति

प्राजा – पत्यम् । द्धिग्रहमिति दिध – ग्रहम् । गृह्णीयात् ।

प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । सर्वाः । देवताः । देवताभ्यः । एव ।

नीति । हुवाते इति । ज्येष्टः । वै । एषः । ग्रहाणाम् । यस्य । एषः ।

गृह्यते । ज्येष्ट्यम् । एव । ग्च्छति । सर्वासाम् । वै । एतत् ।

देवतानाम् । रूपम् । यत् । एषः । ग्रहः । यस्य । एषः । गृह्यते ।

सर्वाणि । एव । एनम् । रूपाणि । पशूनाम् । उपेति । तिष्ठन्ते । । । । उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । 26 (50)

TS 3.5.9.2

TS 3.5.9.2 - Padam

असि । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । त्वा । ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मते । गृह्णामि । इति । आह । ज्योतिः । एव । एनम् । समानानाम् । करोति । अग्निजिह्नेभ्य इत्यग्नि – जिह्नेभ्यः । त्वा । ऋतायुभ्य इत्यृतायु – भ्यः । इति । आह । एतावतीः । वै । देवताः । ताभ्यः । एव । एनम् । सर्वाभ्यः । गृह्णाति । अपेति । इन्द्र ।

द्विषतः । मनः । इति । आह । भ्रातृं व्यापनुत्त्या इति

भ्रातृव्य – अपनुत्त्यै । प्राणायेति प्र – अनाय । त्वा ।

अपानायेत्यप – अनाय । त्वा । इति । आह । प्राणानिति

प्र – अनान् । एव । यजमाने । द्धाति । तस्मै । त्वा ।

प्रजापतय इति प्रजा – पतये । विभूदाव् न इति विभु – दाव् ने ।

ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मन्तम् । जुहोमि । 27 (50)

TS 3.5.9.3

न्याह प्रजापितः सर्वा देवताः सर्विभ्य एवैनं देवताभ्यो
जुहोत्याज्यग्रहं गृह्णीयात् तेजस्कामस्य तेजो वा आज्यं तेजस्व्येव
। प्राव ऊर्जैवास्मा ऊर्जं पुशूनव रुन्धे ॥ 28

TS 3.5.9.3 - Padam

इति । आह । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । सर्वाः । देवताः । ॥ – – – ॥ सर्वाभ्यः । एव । एनम् । देवताभ्यः । जुहोति ।

आज्यग्रहमित्याज्य – ग्रहम् । गृह्णीयात् । तेजस्कामस्येति तेजः – कामस्य । तेजः । वै । आज्यम् । तेजस्वी । एव । भवति । सोमग्रहमिति सोम - ग्रहम् । गृह्णीयात् । ब्रह्मवर्चसकामस्येति ब्रह्मवर्चस - कामस्य । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । वै। सोमः। ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म – वर्चसी। एव। भवति। दधिग्रहमिति दधि – ग्रहम् । गृह्णीयात् । पशुकामस्येति पशु – कामस्य । ऊर्क् । वै । दिधे । ऊर्क् । पशवः । ऊर्जा । एव । अस्मै । ऊर्जम् । पशून् । अवेति । रुन्धे ॥ 28 (43) (उपयामगृहीतो – जुहोमि – त्रिचत्वारिएशच्च) (४९) TS 3.5.10.1 त्वे क्रतुमपि वृञ्जन्ति विश्वे द्विर्यदेते त्रि-र्भवन्त्यूमाः। स्वादोः स्वादीयः स्वादुना सृजा समत ऊषु मधु मधुनाऽभि योधि। उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वा जुष्टं गृह्णाम्येष ते योनिः प्रजापतये त्वा ॥

TS 3.5.10.1 - Padam

त्वे इति । क्रतुम् । अपीति । वृञ्जन्ति । विश्वे । द्विः । यत् । एते । त्विः । भवन्ति । क्रमाः ॥ स्वादोः । स्वादीयः । स्वादुना । सृज् । सिमिति । अतः । उ । स्विति । मधु । मधुना । अभीति । योधि ॥ उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । असि । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । त्वा । जुष्टम् । गृह्णामि । एषः । ते । योनिः । प्रजापतय इति प्रजापतय इति प्रजापतय इति प्रजापतय इति प्रजापतय इति प्रजापतय इति प्रजा – पतये । त्वा ॥ प्राणग्रहानिति प्राण – ग्रहान् । गृह्णाति । एतावत् । वै । अस्ति । यावत् । एते । ग्रहाः । स्तोमाः । जुन्दाल्सि । पृष्ठानि । दिशः । यावत् । एव । अस्ति । तत् । 29 (50)

TS 3.5.10.2

-दवं रुन्धे ज्येष्ठा वा एतान् ब्राह्मणाः पुरा विदामक्रन् तस्मात् तेषा ् सर्वा दिशोऽभिजिता अभूवन् यस्यै ते गृह्यन्ते ज्येष्ठ्यमेव गच्छत्यभि दिशो जयति पञ्च गृह्यन्ते पञ्च दिशः सर्वास्वेव दिक्ष्-वृद्ध्नुवन्ति

TS 3.5.10.2 - Padam

अवेति । रुन्धे । ज्येष्ठाः । वै । एतान् । ब्राह्मणाः । पुरा । विदाम् । अक्रन् । तस्मात् । तेषाम् । सर्वाः । दिशः । अभिजिता इत्यभि – जिताः । अभूवन्न् । यस्य । एते । गृह्यन्ते । ज्यैष्ठ्यम् । एव । गच्छति । अभीति । दिशः । जयति । पञ्च । गृह्यन्ते । पञ्च । दिशः । सर्वासु । एव । दिक्षु । ऋद्ध्नुवन्ति । नवनवेति नव – नव । गृह्यन्ते । नव । वै । पुरुषे । प्राणा इति प्र – अनाः । प्राणानिति प्र - अनान् । एव । यजमानेषु । दधति । प्रायणीय इति प्र – अयनीये । च । उदयनीय इत्युत् – अयनीये । च । गृह्यन्ते । प्राणा इति प्र – अनाः । वै । प्राणग्रहा इति प्राण – ग्रहाः । 30 (50)

TS 3.5.10.3

TS 3.5.10.3 - Padam

प्राणैरित प्र - अनैः । एव । प्रयन्तित प्र - यन्ति ।
प्राणैरित प्र - अनैः । उदिति । यन्ति । दशमे । अहन्त् । गृह्यन्ते ।
प्राणा इति प्र - अनाः । वै । प्राणग्रहा इति प्राण - ग्रहाः ।
प्राणेभ्य इति प्र - अनेभ्यः । खलु । वै । एतत् । प्रजा इति
प्र - जाः । यन्ति । यत् । वामदेव्यमिति वाम - देव्यम् । योनेः ।
च्यवते । दशमे । अहन्त् । वामदेव्यमिति वाम - देव्यम् । योनेः ।
च्यवते । यत् । दशमे । अहन्त् । गृह्यन्ते ।
प्राणेभ्य इति प्र - अनेभ्यः । एव । तत् । प्रजा इति प्र - जाः ।
प्राणेभ्य इति प्र - अनेभ्यः । एव । तत् । प्रजा इति प्र - जाः ।
न । यन्ति ॥ 31 (37) (तत् - प्राणग्रहाः - सप्तिविध्शच्य) (A10)

```
TS 3.5.11.1
```

प्र देवन्देव्या धिया भरता जातवेदसं।
हव्या नो वक्षदानुषक् ॥
अयमु ष्य प्रदेवयुर्.होता यज्ञाय नीयते।
स्थो न योरभीवृतो घृणीवान् चेतित त्मना॥
अयमग्निरुरुष्यत्यमृतादिव जन्मनः।
सहसश्चिथ् सहीयान् देवो जीवातवे कृतः॥
इडायास्त्वा पदे वयं नाभा पृथिव्या अधि।
जातवेदो नि धीमह्यग्ने हव्याय वोढवे॥ 32

TS 3.5.11.1 - Padam

प्रेति । देवम् । देव्या । धिया । भरत । जातवेदसमिति

जात – वेदसम् ॥ हव्या । नः । वक्षत् । आनुषक् ॥ अयम् । उ । स्यः । प्रेति । देवयुरिति देव-युः । होता । यज्ञाय । नीयते ॥ रथः । न । योः । अभीवृत इत्यभि – वृतः । घृणीवान् । चेतित । त्मना ॥ अयम् । अग्निः । उरुष्यति । अमृतात् । इव । जन्मनः ॥ सहसः ।

चित् । सहीयान् । देवः । जीवातवे । कृतः ॥ इडायाः । त्वा । पदे ।

वयम् । नाभा । पृथिव्याः । अधि ॥ जातवेद इति जात – वेदः ।

नीति । धीमहि । अग्ने । हव्याय । वोढवे ॥ 32 (50)

TS 3.5.11.2

अग्ने विश्वेभिः स्वनीक देवैरूर्णावन्तं प्रथमः सीद् योनिं।
कुलायिनं घृतवन्त्त् सवित्रे यज्ञं नय यजमानाय साधु॥
सीद होतः स्व उ लोके चिकित्वान्थ्सादया यज्ञण् सुकृतस्य योनौ।
देवावीर्देवान् हिवषा यजास्यग्ने बृहद्-यजमाने वयो धाः॥
नि होता होतृषदने विदानस्त्वेषो दीदिवाण् असदथ् सुदक्षः।
अदब्धव्रत-प्रमित्विसिष्ठः सहस्रं भरः शुचिजिह्नो अग्निः॥
त्वं दूतस्त्व – [] 33

TS 3.5.11.2 - Padam

अग्ने । विश्वेभिः । स्वनीकेति सु – अनीक । देवैः ।

जर्णावन्तमित्यूर्णा – वन्तम् । प्रथमः । सीद । योनिम् ॥ कुलायिनम् ।

गुतवन्तमिति घृत – वन्तम् । सवित्रे । यज्ञम् । नय । यजमानाय ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

```
साधु ॥ सीद । होतः । स्वे । उ । लोके । चिकित्वान् । सादय ।
यज्ञम् । सुकृतस्येति सु – कृतस्य । योनौ ॥ देवावीरिति
वेव – अवीः । देवान् । हविषा । यजासि । अग्ने । बृहत् ।
। । । । । । । । यजमाने । वयः । धाः ॥ नीति । होता । होतृषदन इति होतृ–सदने ।
विदानः । त्वेषः । दीदिवान् । असदत् । सुदक्ष इति सु – दक्षः ॥
अदब्धव्रतप्रमतिरित्यदब्धव्रत – प्रमतिः । वसिष्ठः ।
सहस्रंभर इति सहस्रं – भरः । शुचिजिह्न इति श्चि – जिह्नः ।
अग्निः ॥ त्वम् । दूतः । त्वम् । 33 (50)
TS 3.5.11.3
मु नः परस्पास्त्वं वस्य आ वृषभ प्रणेता ।
्। । । । । । ।
अग्ने तोकस्य नस्तने तनूनामप्रयुच्छन् दीद्यद्बोधि गोपाः ॥
अभि त्वां देव सवितरीशानं वार्याणां।
सदाऽवन् भागमीमहे ॥
मही द्यौः पृथिवी चन इमं यज्ञं मिमिक्षतां।
पिपृतां नो भरीमभिः॥
```

त्वामग्ने पुष्करादद्ध्यथर्वा निरमन्थत ।
— ।
— ।

मूद्ध्नी विश्वस्य वाघतः ॥
— ।
तमु – [] 34

TS 3.5.11.3 - Padam

उ । नः । परस्पा इति परः – पाः । त्वम् । वस्यः । एति । वृषभ । प्रणेतेति प्र – नेता ॥ अग्ने । तोकस्य । नः । तने । तनूनाम् । प्रणेतेति प्र – नेता ॥ अग्ने । तोकस्य । नः । तने । तनूनाम् । अप्रयुच्छिनित्यप्र – युच्छन्न् । दीद्यत् । बोधि । गोपा इति गो–पाः ॥ अभीति । त्वा । देव । सिवतः । ईशानम् । वार्याणाम् ॥ सदा । अवन्न् । भागम् । ईमहे ॥ मही । द्यौः । पृथिवी । च । नः । इमम् । यज्ञम् । मिमिक्षताम् ॥ पिपृताम् । नः । भरीमिभिरिति भरीम–भिः ॥ त्वाम् । अग्ने । पुष्करात् । अधीति । अथर्वा । निरिति । अमन्थत ॥ मूद्ध्नः । विश्वस्य । वाघतः ॥ तम् । उ । 34 (50)

TS 3.5.11.4

त्वा दद्ध्यङ्कः ऋषिः पुत्र ईधे अथर्वणः । । वृत्रहणं पुरन्दरं ॥

तम् त्वा पाथ्यो वृषा समीधे दस्युहन्तमं।

धनं जयण् रणेरणे॥

उत ब्रुवन्तु जन्तव उद्गिर्वृत्रहाऽजिनि।

धनं जयो रणेरणे॥

आ यण् हस्ते न खादिनण् शिशुं जातं न बिभ्रति।

विशामग्नि स्वद्ध्वरं॥

प्रदेवं देववीतये भरता वसुवित्तमं।

आस्वे योनौ नि षीदतु॥

आ - [] 35

TS 3.5.11.4 - Padam

त्वा । दद्ध्यङ् । ऋषिः । पुत्रः । ईधे । अथर्वणः ॥ वृत्रहणमिति

वृत्र – हनम् । पुरन्दरमिति पुरं – दरम् ॥ तम् । उ । त्वा । पाध्यः ।
वृषा । समिति । ईधे । दस्युहन्तमिति दस्यु – हन्तमम् ॥

धनञ्जयमिति धनं – जयम् । रणेरण् इति रणे – रणे ॥ उत ।

बुवन्तु । जन्तवः । उदिति । अग्निः । वृत्रहेति वृत्र – हा । अजिन ॥

धनञ्जय इति धनं – जयः । रणेरण इति रणें-रणे ॥ एति । यम् । । ॥ ॥ । हस्ते । न । खादिनम् । शिशुम् । जातम् । न । बिभ्रति ॥ विशाम् । अग्निम् । स्वद्ध्वरमिति सु – अध्वरम् ॥ प्रेति । देवम् । देववीतय इति देव – वीतये । भरत । वसुवित्तममिति वसुवित् – तमम् ॥ एति । स्वे । योनौ । नीति । सीदतु ॥ एति । **35 (50)** TS 3.5.11.5 जातं जातवेदिस प्रियण् शिशीताऽतिथिं। स्योन आ गृहपतिं॥ अग्निनाऽग्निः समिद्ध्यते कविर्गृहपतिर्युवा । हव्यवाड् जुह्वास्यः॥ त्व 🗸 ह्यंग्ने अग्निना विप्रो विप्रेण सन्थ्सता । सखा सख्या समिद्ध्यसे ॥ तं मर्जयन्त सुक्रतुं पुरोयावानमाजिषु । स्वेषु क्षयेषु वाजिनं ॥ यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।

ते ह नाकं महिमानः सचन्ते यत्र () पूर्वे साद्ध्याः । सन्ति देवाः ॥ 36

TS 3.5.11.5 - Padam

जातम् । जातवेदसीतिं जात – वेदसि । प्रियम् । शिशीत । । । । । । । । । । । । अतिथिम् ॥ स्योने । एति । गृहपतिमिति गृह – पतिम् ॥ अग्निना । अग्निः । समिति । इद्ध्यते । कविः । गृहपतिरिति गृह – पतिः । युवा ॥ हव्यवाडिति हव्य – वाट् । जुह्वास्य इति जुहु – आस्यः ॥ त्वम् । हि । अग्ने । अग्निना । विप्रः । विप्रेण । सन्न् । सता ॥ सखा । सख्या । समिद्ध्यस इति सं – इध्यसे ॥ तम् । मर्जयन्त । सुक्रतुमिति सु – क्रतुम् । पुरोयावानमिति पुरः – यावानम् । आजिषु ॥ स्वेषु । क्षयेषु । वाजिनम् ॥ यज्ञेन । यज्ञम् । अयजन्त । देवाः । तानि । धर्माणि । प्रथमानि । आसन्न् ॥ ते । ह । ा । । नाकम् । महिमानः । सचन्ते । यत्र () । पूर्वे । साद्ध्याः । सन्ति । देवाः ॥ 36 (54) (वोढवे – दूतस्तवं – तमु – सीदत्वा – यत्रं – चत्वारं च) (A11)

 Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :

 (पूर्ण - र्षयो - उग्निना - ये देवाः - सूर्यो मा - सन्त्वा नह्यामि

 । । ।

 - वषट्कारः स खिद्र - उपयामगृहीतोऽसि - यां वै - त्वे क्रतुं

 - प्रदेव - मेकादश)

First and Last Padam of Fifth Prasnam of Kandam 3:-(पूर्णा – सन्ति देवाः)

Kanda Korvai with starting Padams of 5 Prasnams of Kandam 3:

(प्रजापति – यो वा – अग्ने – वि वै – पूर्णा – पञ्च)

। ॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां तृतीयकाण्डे पद पाठेपञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥

॥ इति तृतीयं काण्डं ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 3, Prasanam 5 - (TS 3.5)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	4	225
Anuvakam 2	5	230
Anuvakam 3	2	96
Anuvakam 4	4	193
Anuvakam 5	3	151
Anuvakam 6	3	130
Anuvakam 7	3	167
Anuvakam 8	1	64
Anuvakam 9	3	143
Anuvakam 10	3	137
Anuvakam 11	5	254
Total →	36	1790

Notes:

- Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in